

IBDIS

Editor: Luminița Bratu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Georgeta Nicolae

We know
books

Copyright © 2026 Editura Prestige
pentru ediția în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DEFOE, DANIEL

Robinson Crusoe/Daniel Defoe. - Pantelimon: Prestige,
2026

ISBN 978-630-332-259-9

821.111

TOATE DREPTURILE REZERVATE!

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi utilizată sau reprodusă
în vreun fel fără permisiunea scrisă a editurii, cu excepția citatelor
scurte, încorporate în articole critice sau în recenzii.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.youtube.com/@EDITURAPRESTIGE

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

<https://www.instagram.com/edituraprestige>

www.tiktok.com/@edituraprestige

Daniel Defoe

Robinson Crusoe


PRESTIGE
București - 2026

CUPRINS

<i>Bibliografie</i>	7
Capitolul I	9
Capitolul II	23
Capitolul III	35
Capitolul IV	54
Capitolul V	76
Capitolul VI	90
Capitolul VII	98
Capitolul VIII	107
Capitolul IX	117
Capitolul X	131
Capitolul XI	143
Capitolul XII	154
Capitolul XIII	168
Capitolul XIV	182
Capitolul XV	197
Capitolul XVI	209
Capitolul XVII	226
Capitolul XVIII	243
Capitolul XIX	262
Capitolul XX	279

grațieri, obținută probabil în schimbul unei mari sume de bani, a reușit să scape de deportare și execuție atunci când a fost prins.

În 1692, războiul cu Franța a avut drept rezultat numeroase pierderi financiare, căci vasele de care erau legate interesele lui au fost capturate și a dat faliment. Pentru a-și putea plăti creditorii, a înființat o fabrica de cărămizi și țiglă care s-a dovedit a fi o afacere profitabilă.

La vârsta de patruzeci și trei de ani Defoe a dat faliment a doua oară. În 1704, în timp ce își desfășura activitatea în slujba guvernului, a colaborat la cea mai vestită publicație a acestuia, *Review*, care a continuat să apară până în 1713. El a scris fără întrerupere articole de ziar pentru douăzeci și șase de perioadice diferite, referindu-se la problemele curente și afaceri externe, controversa religioasă și conflictul politic dintre partidele Tory și Whig.

În anii 1690, și-a început cariera de scriitor iar în calitate de autor de pamflete va scrie *Englezul get-beget*. Acest lung poem ridiculizează sentimentele antiolandeze în rândul englezilor. În 1719, la vârsta de cincizeci și nouă de ani, în timp ce continua să scrie articole de ziar, precum și pamflete pe probleme curente, Defoe a abordat un alt gen literar. A început cu *Robinson Crusoe*, apoi a elaborat o serie de biografii fictive, memorii și autobiografii.

Privit în ansamblu, *Robinson Crusoe* apare de asemenea ca un jurnal de călătorie, abundând în detalii de meteorologie, de geografie, de contabilitate, etc., o operă eminentă antifectivă: prin aceasta, Daniel Defoe deține un loc remarcabil în istoria universală a romanului.

A murit pe 24 aprilie 1731, Moorfields, Anglia, Regatul Marii Britanii.

Capitolul I

NAȘTEREA ȘI OBÂRȘIA MEA. LA NOUĂSPREZECE ANI AM FUGIT DE ACASĂ, ÎMPREUNĂ CU UN COLEG. PLECAREA PE MARE ȘI NAUFRAGIUL. SALVAREA ECHIPAJULUI ȘI DEBARCAREA LÂNGĂ YAR-MOUTH.

M-am născut în 1632, în orașul York, dintr-o familie foarte bună. Tatăl meu nu-și avea obârșia în acest oraș, ci se născuse la Bremen și se stabilise mai târziu la Hull, unde ajunsese, datorită negoțului, în stăpânirea unei frumoase proprietăți. Părăsind negoțul, s-a mutat la York, unde s-a însurat cu mama. Familia mamei, Robinson, era foarte cunoscută în acea regiune. De aceea mă și numesc Robinson Kreutznaer, nume care apoi a ajuns, prin obișnuita prefacere a cuvintelor străine în Anglia, acela de Crusoe, așa cum ne zicem și ne scriem noi înșine numele și așa cum m-au chemat totdeauna cunoscuții.

Am avut doi frați mai mari. Cel dintâi a fost locotenent-colonel într-un regiment englez de infanterie din Flandra, comandat mai înainte de faimosul colonel Lockhart, și a fost ucis în bătălia de lângă Dunkerque, purtată împotriva spaniolilor. N-am știut niciodată ce a ajuns cel de-al doilea frate, după cum nici părinții mei n-au știut mai târziu ce s-a întâmplat cu mine.

Fiind al treilea fiu și nepregătit pentru vreo meserie, capul mi s-a umplut de timpuriu cu tot felul de gânduri

năstrușnice. Tata, om mai în vârstă, mi-a dat o creștere aleasă. Am învățat acasă și apoi la școala din oraș, tata voind să mă facă om de legi. Eu însă nu mă gândeam la nimic altceva decât să plec pe mare, și această aprigă dorință mă făcea să înfrunt toate povețele tatei, ba chiar și poruncile lui, precum și îndrumările și rugămințile mamei și ale prietenilor mei. O ursită rea părea să mă mâne în această năzuință a firii mele, îndreptându-mă către acea viață năpăstuită, de care trebuia să am parte mai târziu.

Tatăl meu, om înțelept și cu scaun la cap și greutate la vorbă, mă sfătuia totdeauna împotriva acestor înclinări pe care le presimțea la mine. Într-o dimineață mă chemă la dânsul în cameră, unde era ținut din pricina gutei, și-mi vorbi cu multă dragoste și înțelepciune. Mă întrebă ce alte motive, în afară de acest dor de ducă, mă îmboldeau să-mi părăsesc casa părintească și țara, unde puteam avea atâtea legături de prietenie, precum și puțința de a ajunge la o frumoasă situație materială, muncind, dar ducând în același timp o viață plăcută și tihnită. Mi-a arătat că numai oamenii fără nici o nădejde și care nu mai au încotro, sau aceia care năzuiesc după bogății nemăsurate pornesc hăt-departă printre străini, în căutare de aventuri, pentru a se sălta prin grele încercări și a-și căpăta faimă folosind căi neobișnuite. Toate acestea însă nu se potriveau cu împrejurările în care mă aflam, căci starea socială ce-mi fusese hărăzită prin naștere era mijlocie sau, mai binezis, una superioară vieții de rând. Prin îndelungata sa experiență – îmi spunea tata – el a ajuns a se convinge că tocmai această stare este cea mai potrivită pentru fericirea omului, ea nelăsând pradă pe om nici suferințelor, grijilor și greutateților pe care le întâmpină cei din păturile muncitoare, nici mereu împovărată de

orgoliul, stricăciunea, ambiția și invidia ce domnesc în păturile de sus ale omenirii.

Tata m-a îndemnat să iau aminte la toate aceste adevăruri și să-mi dau seama că toate neajunsurile vieții sunt împărțite între lumea de sus și lumea de jos, pe când cei din starea mijlocie au parte de cele mai puține nenorociri. Aceștia nu sunt supuși la atâtea neplăceri și suferințe trupești și sufletești ca ceilalți care, fie printr-o viață stricată de lux și desfrâu, fie, dimpotrivă, prin muncă grea și lipsuri, își descumpănesc viața drept firească, urmare a felului lor de trai. Păturii mijlocii i-au fost sortite virtuțile și bucuriile de tot felul. Pacea și belșugul îi sunt prietene, iar cumpătarea, liniștea, sănătatea și toate plăcerile viețuirii între semeni îi țin mereu tovărășia. Apucând această cale, oamenii trec tăcuți și liniștiți prin viață și tot astfel o părăsesc. Ei nu sunt împovărați peste măsură de munca brațelor sau a capului, nefiind vânduți unei vieți de robie pentru a-și câștiga pâinea zilnică, și nici nu sunt hărțuiți de tot felul de întâmplări uluitoare, ce răpesc sufletului liniștea, iar trupului odihna. Nefiind roși de patima invidiei și nici de dorul ambiției nemăsurate, ei trec liniștit și ușor prin viață, gustându-i dulceața fără de amărăciune, simțindu-se fericiți și învățând din experiența fiecărei zile să prețuiască această viață fericită.

M-a rugat apoi cu toată stăruința și dragostea să nu-mi bat joc de tinerețea mea și să nu mă arunc cu dinadinsul în cine știe ce nenorocire, de care eram scutit datorită vieții ce o aveam acasă și stării sociale în care mă născusem. Mi-a dat a înțelege că nu eram nevoit să-mi câștig pâinea și că este gata să mă ajute cu bani și să facă ce-i va sta în puțință ca să-mi găsească un rost în viață pe potrivă sfaturilor lui, iar

dacă nu o să fiu fericit sau nu o să mă simt bine în lumea aceasta a mea, vina o s-o port numai eu însumi sau ursita mea, el se socotea dezlegat de orice răspundere prin aceste sfaturi bune și prin faptul de a mă fi prevenit împotriva unui pas greșit, care ar fi spre paguba mea. În cazul că mă hotăram să rămân acasă, el era gata să-mi dea tot sprijinul. Dimpotrivă, dacă nu-l ascultam, el nu mai putea fi vinovat de niciuna din nenorocirile care mă puteau lovi. În sfârșit, mi-a dat drept pildă pe fratele meu mai mare, care se înrolase în armată, împotriva sfaturilor sale stăruitoare, și fusese ucis în Flandra. Mi-a mărturisit că nu va înceta o clipă să se roage pentru mine, în caz că voi face acel pas greșit. Nu voi avea însă parte de biricuvântarea lui Dumnezeu și va veni poate o vreme când îmi voi aminti de cele spuse de dânsul în ziua aceea, dar atunci nu va mai fi nimeni lângă mine care să mă poată ajuta sau mângâia.

Am văzut că-l podidiseră lacrimile în această ultimă parte a convorbirii noastre, mai ales atunci când mi-a vorbit de fratele meu. În clipele acelea, tata nu-și putea închipui cât de profetice erau ultimele cuvinte. După ce mi-a spus că poate nu voi mai avea prilejul să mă pocăiesc și nici pe cineva care să mă mângâie, s-a oprit, copleșit de emoție, și mi-a zis că este prea mișcat ca să mai poată adăuga ceva.

Cine nu ar fi fost oare impresionat de asemenea cuvinte? De aceea m-am hotărât să nu mă mai gândesc la plecare și să mă statornicesc acasă, după cum mă povățuise tata. Dar, vai, peste câteva zile am uitat tot ceea ce mi se propusese. Și pentru a ocoli o altă discuție cu tata m-am hotărât să fug de acasă – și asta peste câteva săptămâni.

N-am făcut-o totuși prea în grabă, așa cum îmi era imboldul, ci prinzând-o odată pe mama în toane mai bune

i-am destăinuit că doru-mi de a vedea lumea este atât de aprig, încât nu mai sunt în stare să mă apuc de nicio treabă cu destulă hotărâre, ca să o duc până la capăt, că tata ar face mai bine să-mi dea consimțământul său decât să fiu nevoit a pleca fără voia lui, că am împlinit optsprezece ani și că e prea târziu ca să mai intru ucenic la vreun negustor sau practicant la un notar, și să fie sigură că și chiar dacă aș încerca, tot nu aș duce lucrurile la bun sfârșit, ba aș fugi cu siguranță de la stăpân, ca să plec pe mare. Dacă ea însă l-ar convinge pe tata să-mi îngăduie a face o singură călătorie și aș constata că o asemenea călătorie nu este pe placul meu, atunci nu aș mai pleca niciodată și aș făgădui în acest caz să-mi recâștig prin toată sânguința timpul pierdut.

Mama s-a mâniat grozav și mi-a răspuns că-i de prisos să mai încerce a-i vorbi tatei. El cunoștea prea bine adevăratul meu interes pentru a se învoi la plecarea mea. Se mira biata mamă cum de am cutezat să mai vorbesc astfel despre convorbirea avută cu tatăl meu, care-mi arătase atâta dragoste și bunătate. Dacă, însă, țineam cu tot dinadinsul să mă nenorocesc, ea nu mai vedea nicio scăpare pentru mine, arătându-mi însă limpede că nu voi avea niciodată consimțământul lor și că ea nu vrea să poarte răspunderea nenorocirii mele. Nu voi putea spune niciodată – zicea ea – că am avut învoirea mamei mele, când tatăl meu se arătase împotriva.

Cu toate că refuza să intervină pe lângă tata, am aflat mai târziu că mama i-a pomenit totuși despre convorbirea noastră și că el, foarte necăjit, i-a răspuns oftând: „Băiatul nostru ar putea fi atât de fericit acasă. Dacă pleacă, va fi cel mai năpăstuit om care s-a născut vreodată. Eu nu pot consimți la una ca asta“.

Abia peste un an de la aceste întâmplări am fugit, între timp refuzasem toate ademenirile și propunerile, discutând adesea înfocat cu tata și mama, care se împotriveau planurilor mele. Într-o zi m-am dus din întâmplare la Hull, și asta fără nici un gând rău. Acolo m-am întâlnit cu un tovarăș de școală, care tocmai pleca la Londra pe corabia tatălui său. M-a îmbiat să plec cu el, în mod gratuit. Fără să mai întreb pe cineva sau să-mi vestesc părinții cerându-le voia și binecuvântarea, m-am urcat pe corabie, într-un ceas rău, la 1 septembrie 1651. Cred că niciodată nenorocirile n-au început mai devreme și nu s-au terminat mai târziu ca în viața-mi de tânăr aventurier la care pornisem.

Nici nu apucase bine corabia să iasă din golful Humber, că s-a și iscat un vânt puternic, iar marea a început să spumege. Cum nu mai călătorisem până atunci pe mare, mă simțeam bolnav și la trup, și la suflet, precum și nespus de înspăimântat. Mă gândeam la greșeala pe care o săvârșisem și cum mă ajunsese pedeapsa cerului, pentru că-mi părăsisem casa părintească și nesocotisem datoria de fiu. Îmi aminteam de povețele tatei și de rugămințile mamei. Conștiința mea – poate pe atunci mai puțin nesimțitoare decât a ajuns mai apoi – mă muștra pentru că nesocotisem sfaturile părintești și-mi călcasem datoria față de Dumnezeu și de tatăl meu.

În tot acest timp, furtuna se întetea și valurile săltau, deși nu atât de sus, cât mi-a fost să văd de multe ori mai târziu și nici chiar ca acelea pe care le-am văzut peste câteva zile. Oricum, a fost îndeajuns ca ele să mă tulbure pe mine, marinar începător, care nu văzusem niciodată așa ceva. Mă așteptam ca fiecare val să ne înghită și la fiecare cădere a corabiei în golul valului, eram sigur că ea nu se va mai ridica...

Multe jurăminte am mai făcut în acea stare de deznădejde, făgăduind că dacă bunul Dumnezeu mă va scăpa de data aceasta și voi ajunge să pun iarăși piciorul pe uscat, mă voi duce de-a dreptul acasă și cât voi mai trăi nu voi mai pune piciorul pe vreo corabie, că voi asculta de povețele tatei și niciodată nu mă voi mai arunca în astfel de suferințe. Abia atunci am priceput eu rostul cuvintelor părintești despre tihnită viață a păturii mijlocii, într-adevăr, tata dusese o astfel de viață, la adăpost de furtunile mării și de năpastele pământului. Eram hotărât să mă înapoiez acasă ca un fiu pocăit.

Aceste gânduri înțelepte au durat atât cât a băntuit furtuna și chiar nițeluș după aceea. A doua zi însă vântul s-a domolit, marea s-a liniștit și eu am început să mă obișnuiesc cu viața cea nouă. Toată ziua însă am rămas pe gânduri, mai ales că mai simțeam încă răul de mare. Spre seară, s-a înseninat și vântul s-a potolit cu totul, iar asfințitul era fermecător. Soarele apunea în limpezimi și tot astfel a răsărit în dimineața următoare. Fiind vânt puțin, marea liniștită înfățișa în bătaia soarelui o priveliște ce mi se părea încântătoare.

Dormisem bine noaptea, nu mai sufeream de rău de mare și eram vesel. Priveam uimit întinderea apei acum liniștită, dar care fusese atât de răscolită cu o zi înainte. Bunele mele hotărâri începeau iarăși să se clatine. Tocmai atunci se apropie de mine tovarășu-mi de călătorie, care, de fapt, mă ispitise la rău. Bătându-mă pe umăr, mă întrebă: „Cum te simți după toate astea, Bob? Pun rămășag că te-ai speriat noaptea trecută când a bătut oleacă de vânt, nu-i așa?” „Oleacă de vânt, astfel numești tu furtuna aceea îngrozitoare?” I-am întrebat nedumerit.